

BENDE
DÍSLEKSI VAR

- Literatürde ilk öğrenme güçlüğü vakası 1896 yılında İngiliz doktor Morgan tarafından "**konjental kelime körlüğü**" tanısıyla yayımlanmıştır.
- 1920'lerde A.B.D. De Dr.Samuel Orton ve arkadaşları,hiçbir fiziksel problemi olmayan ve normal zekaya sahip oldukları halde okumayı,yazmayı öğrenmede güçlük çeken çocuklarla çalışmış ve bu sendroma "Strephosymbolia" adını vermişlerdir.
- "**Döndürülmüş Semboller**" ya da "**Ayna Hayali**" anlamına gelen bu tür yazı bozukluklarının bir örneği diğer sayfada görülmektedir.

6

d

p

e

9

z

3

5

1

TERMINOLOJİ VE TANIM

- "Öğrenme güçlüğü" ile "Öğrenme bozukluğu" birbirinin sinonimi olarak sıklıkla kullanılmaktadır. Aslında öğrenme güçlükleri çok kapsamlı heterojen bir gruptur ve gelişimsel bozukluklardan beyin hasarına kadar çeşitli nedenlerden kaynaklanan öğrenme sorunlarını ve akademik başarısızlıkları içinde barındırmaktadır.

Literatürdeki çeşitli tanımlara dayanarak öğrenme bozukluğunu;

- Normal ya da normalin üzerinde zekaya sahip
- Psişik bir hastalığı olmayan
- Belirgin bir beyin patolojisi olmayan
- Duygusal özrü olmayan
- Dinleme,konuşma,okuma,yazma,akıl yürütme ile matematik becerilerinin kazanılmasında ve kullanılmasında önemli güçlükleri olan
- Kendini idare etme,sosyal algılama ve etkileşim sorunları olan
- Standart eğitime rağmen yaşına ve zekasına uygun başarı gösteremeyen bireylerdeki durum olarak tanımlayabiliriz.

SINIFLANDIRMA

- Psikiyatrik hastalıkların sınıflandırıldığı DSM-IV'te "Öğrenme Bozuklukları" terimi kullanılıp bu sorunun çocuk psikiyatrisi kapsamında ele alınması gerektiğini belirtmiş ve özel eğitim alanını ilgilendiren bir sorun olduğunu da vurgulanarak öğrenme bozuklukları 4'e ayrılmıştır

- 1)OKUMA BOZUKLUĞU(DİSLEKSİ)
- 2)MATEMATİK BOZUKLUK(DİSKALKULİ)
- 3)YAZILI ANLATIM
BOZUKLUĞU(DİSGRAFİ)
- 4)BAŞKA TÜRDE ADLANDIRILMAYAN
ÖĞRENME BOZUKLUĞU

OKUMA GÜÇLÜĞÜ DİSLEKSİ

- Okuma güçlüğü,bireyde yaşıtlarına göre okuma becerisinde yetersizlik olarak kendisini gösterir.Bu durum kelimelerin hatalı söylenmesi ve çarpıtılması,eklemeler yapma veya eksik söyleme olarak gözlenir.Şekilleri,yazılı harf karakterlerini,noktalama işaretlerini,çizgileri algılamakta ve ayırt etmekte zorluk yaşanır.

YAZILI ANLATIM GÜÇLÜĞÜ DİSGRAFİ

- Yazılı anlatım güçlüğü kişinin yazı yazarken akranlarına göre düşük performans göstermesiyle fark edilir. Kişinin el yazısında, noktalama işaretlerinde, kelimeleri cümle içinde doğru yere yerleştirmede güçlükler yaşanır. Yazma performansı kişinin zeka kapasitesinin altındadır. Konuştukları ve yazdıkları cümlelerde çok sayıda dil bilgisi ve noktalama işaretleri yanlışları, cümle bozuklukları vardır.

MATEMATİK GÜÇLÜĞÜ (DİSKALKULİ)

- Öğrencinin matematikle ilgili etkinlik ve becerilerde yaşıtlarına göre düşük performans sergilediği görülür. İkinci veya üçüncü sınıfa geldiğinde artık bu güçlük öğretmen tarafından açıkça gözlenebilir.

Başka Türde Adlandırılmayan Öğrenme Bozukluğu

- Bu çocukların yaşadıkları güçlüklerin temelinde yatan şey ayrıntıları birleştirip bütünü görememeleridir. Ayrıntılarla o kadar yoğun uğraşırlar ki resmin tamamını göremezler. Bu “Ağaçlar yüzünden ormanı görememek” gibidir, gerçek temayı algılayamazlar. Bu çocuklar için okudukları parçanın ana fikrini bulmaya çalışmak oldukça zor bir iştir.

Pediyatrik Nöroloji Çerçevesinde Öğrenme Bozukluklarını Üç Gruba ayırmıştır

- **Primer Öğrenme Bozuklukları:** Okuma ya da aritmetikle ilgili nöropsikolojik kusurları nedeniyle okulda başarılı olamayan çocuklar bu gruba girer.
- **Sekonder Öğrenme Bozuklukları:** Dikkat, hafıza, algı, duyular kusurları ya da motivasyon eksikliği nedeniyle öğrenme sorunu olan çocuklardaki durumdur.
- **Semptomatik Öğrenme Bozuklukları:** Akut nörolojik hastalıklarda, epilepside, psikozda ortaya çıkan öğrenme sorunlarını kapsar.

Öğrenme Bozukluklarının Nedenleri

- Beyin Hasarı
- Genetik, kalıtımsal etmenler
- Nörolojik Fonksiyonlarda Bozukluk: Bazı araştırmacılar Öğrenme Bozukluğunun birden çok alandaki işlevsel bozukluğa bağlı olduğunu ileri sürmekte ve öğrenme sürecini açıklamak için 4 aşama ayırt etmektedir.

Öğrenmenin Aşamaları

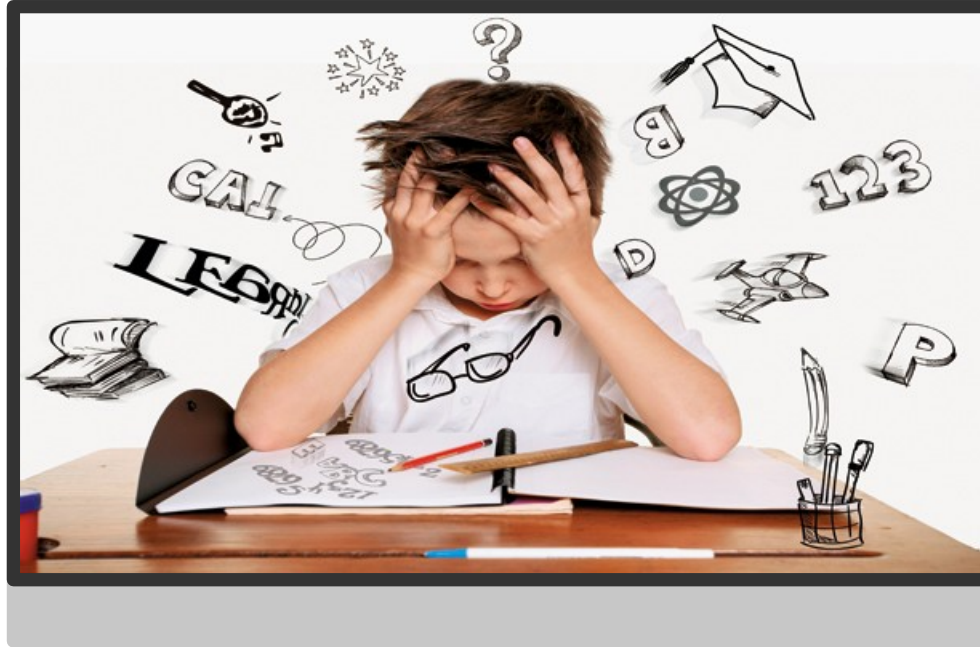
Nedir Öğrenmenin Aşamaları

1.Aşama İntput(Giriş):Gelen bilgilerin,uyarıların duyu organlarından beyine girmesi,algılanmasıdır.Bu aşamadaki bozukluklar görsel,işitsel,mekansal,dokunsal algı bozukluklarına yol açabilir.Harfler ters,dönmüş(b-d,6-9,u-n gibi)algılanabilir.Tüm sözcüğü ters çevirebilir(çok yerine koç,ev yerine ve gibi).İşitsel algı sorununda benzer sesleri karıştırır (f-v,b-gibi),yönergeleri dinleyemez,duymuyor görünürler.Sağ-sol karıştırma,mekanda pozisyon algılama güçlüğüne bağlı ip atlayamamak,top oynayamamak gibi sorunlar sıktır.

ÖĞRENME BOZUKLUĞU BULUNAN ÇOCUKLAR ALFABEYİ YANDEKİ RESİMDE BELİRTİLDİĞİ GİBİ GÖREBİLİR.

- **2)Entegrasyon(işlem):**Gelen bilginin kaydedilmesi,organize edilmesi,anlaşılması ve işleme konulup yorumlanmasıdır.Bu aşamada sıraya koyma,soyutlama ve organizasyon gerçekleşir.Öğrenme bozukluğunda bunlardan birinde ya da tümünde bozukluk söz konusudur.Günlerin,ayların,alfabedeki harflerin sırasının karıştırılması tipiktir.

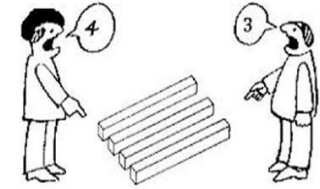

- **3) Bellek (depolama):** Anlaşılan bilgi tekrar kullanılmak üzere depo edilir. Öğrenme bozukluğunda daha çok kısa süreli bellek bozukluğu görülür.
- Kısa süreli işitsel-görsel
- bellek bozuklukları
- genellikle birlikte
- ortaya çıkar.

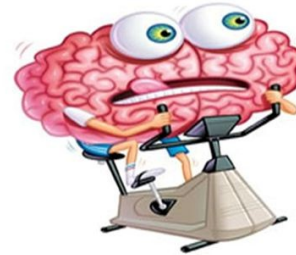
ÖĞRENME

ALGI

BELLEK

BİLİNÇ

- **4)Output(çıkış):** Beynin bilgiye mesaj olarak hücrelere, kaslara, dil ya da motor etkinlik alanlarına göndermesi sürecidir. Öğrenme bozukluğu olan çocuk ya da genç dil alanında kendini ifade ederken, okurken, motor alanda yazı yazarken, ip atarken, bisiklete binerken güçlükler yaşar

b u ya ziy i

Ok um akt a zo r

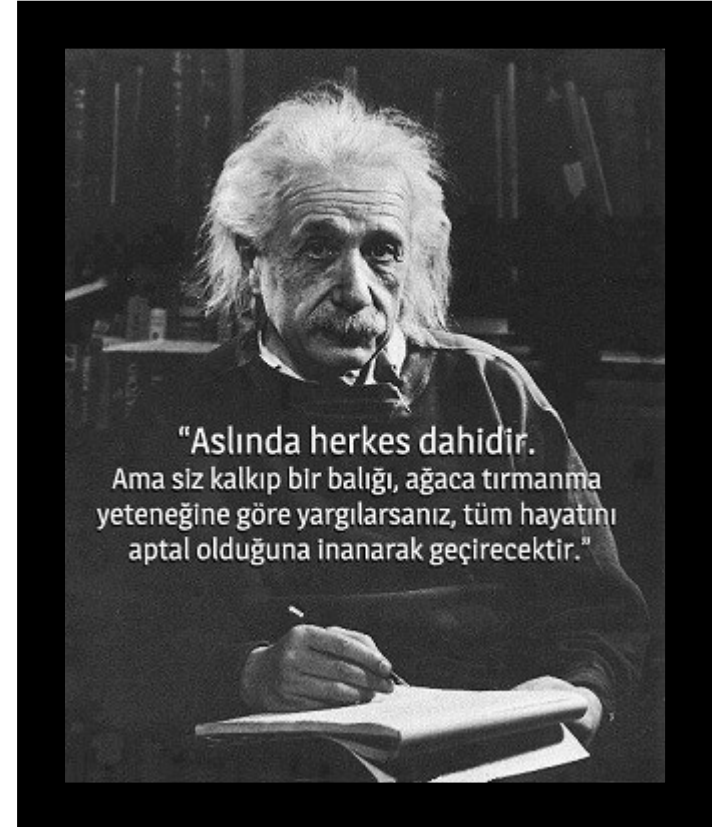
l an abi lir si n . fa k a t

an cak b u se ki lde B E ni anla

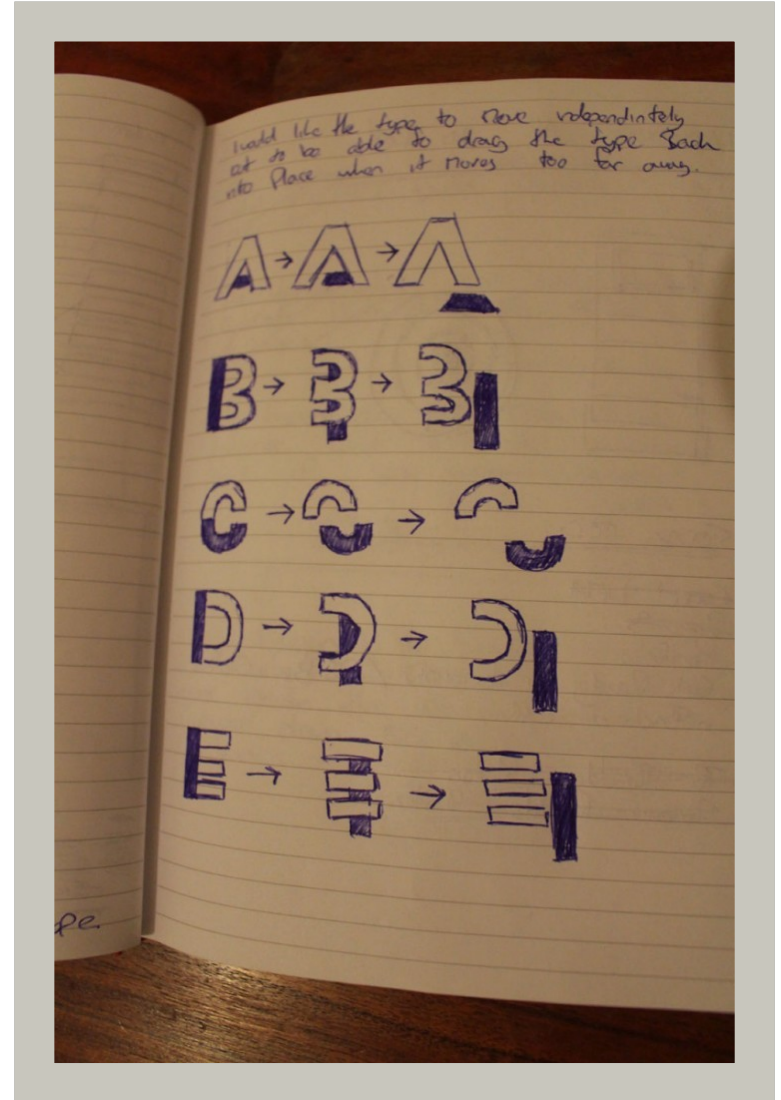
ma n ko Lay laş ir.

ÖĞRENME BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARIN EN SIK GÖZLEMLENEN ÖZELLİKLER:

- Zeka düzeyi normal ya da normalin üzerindedir(IQ>90).
- Dikkatleri kolayca dağılabilir.
- Motor koordinasyonları zayıftır.Sakarlık ve beceriksizlik görülür.
- El-göz koordinasyonları zayıftır.
- Görsel algı sorunları vardır(b,p,d,karıştırırlar,ters yazarlar çok yerine koç).
- Görsel figür-zemin ayırt etmede güçlük çekerler.Harf atlama,satır atlama görülür.

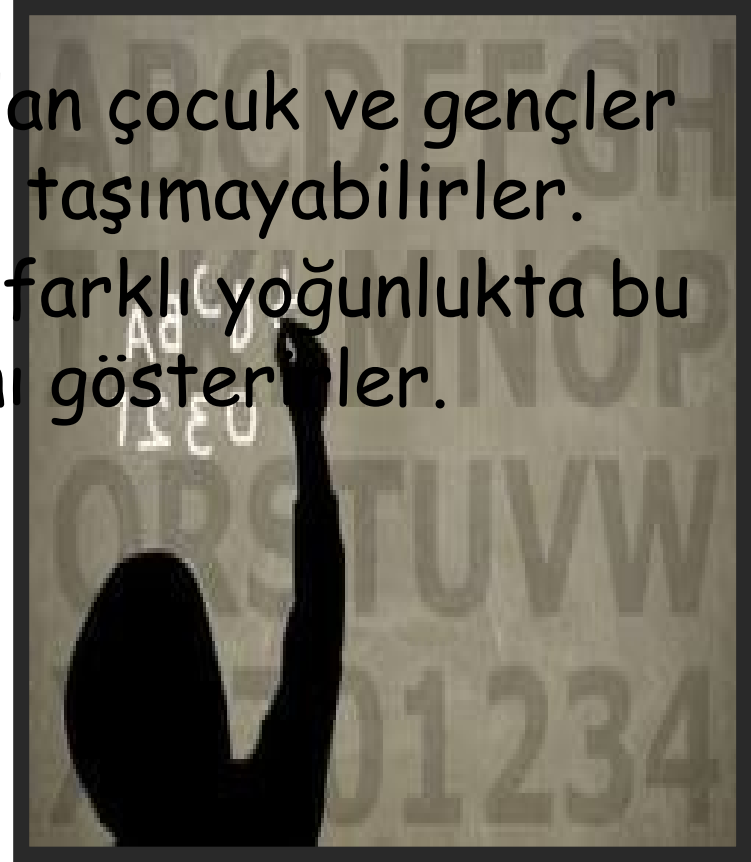
- Görsel hafızaları zayıftır.
- Uzaklık,derinlik algıları bozuktur.
- İşitsel ayırma güçlüğü, bazı harfleri karıştırırlar(f-v,b-m gibi)
- Yönergeleri unutmaz, dinlemiyor görünürler.
- Zamanı değerlendirmekte zorluk yaşarlar.
- Sağ-sol ayırt edemezler.

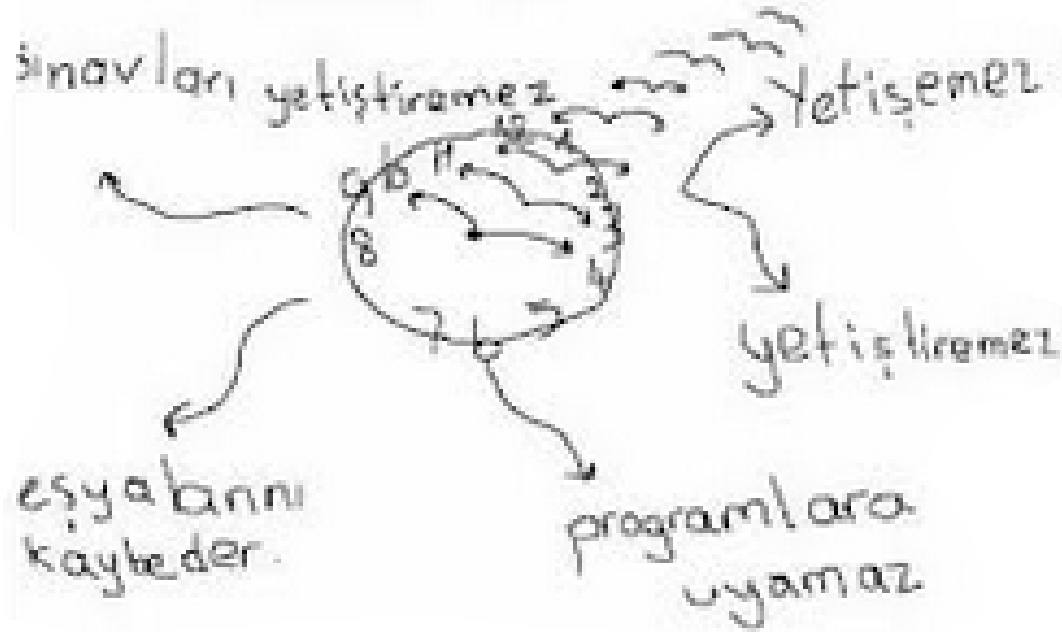
- Sosyal-duygusal davranış sorunları yaşar.
 - Değişikliğe zor uyum sağlarlar.
 - Akademik beceri bozuklukları yaşanabilir.
 - Okumayı sökmede zorlanır,yavaş,hatalı okurlar.Yazı bozuklukları,ters ayna hayal yazı görülür.
- (q İI AT) Talip
- B-d, z-s,m-n,g-k,l-r-n, g-ğ-y,f-v,d-t gibi.Matematikte güçlükler,çarpım tablosunu öğrenememe,sembolleri karıştırma,toplamaya soldan başlama şeklinde görülür.

- Öğrenme bozukluğu olan çocuk ve gençler bu özelliklerin tümünü taşımayabilirler.
- Her biri farklı sayıda farklı yoğunlukta bu belirtilerden bazılarını gösterirler.

Zamanı ve kendilerini organize etmekte zorlanırlar

PEKİ BU ÇOCUKLARA NASIL YARDIMCI OLABİLİRİZ????

- **Özel öğrenme güçlüğü olan çocukların anne babaları neler yapmalıdır?**
-
- Çocuğun güçlüğü kabul edin. Bunun beyindeki yapısal, işlevsel bir sorundan kaynaklandığını unutmayarak başarısızlığından dolayı çocuğu suçlamayın, yargılamayın.
- Bu güçlüğü yenmesine yardımcı olarak terapötik eğitim ve psikiyatrik desteği sağlayın.
- Eğitimde kazandığı becerileri evde çeşitli oyunlar ve etkinliklerle pekiştirin. Bu çocukların bir şeyi yaparak ve yaşayarak çok daha iyi öğrendiğini unutmayın.
- Çocuğunuzun güçlüğü hakkında okulu ve öğretmenlerini bilgilendirin, işbirliği yapmaya çalışın. Özel öğrenme güçlüğü'nün eğitim yoluyla tedavisinin özel bir uzmanlık gerektirdiğini unutmayın. Bu yardımı sınıf öğretmeninden beklemeyin.

- Yapacağı işler konusunda çocuğunuzu yüreklendirin, destekleyin. Kendini değerli bulması ve kendine güvenebilmesi için sizin ona bunu hissettirmeniz gereklidir.
- Yapabileceği basit işlerden başlayarak onun zoru başarmada istekli olmasını sağlayabilirsiniz.
- Başlangıçta çocuğunuz ile birlikte ders çalışmanız gerekebilir. Ona eşlik edin ama onun yerine ödevlerini yapmayın.
- Evde ders çalışmak ebeveyn- çocuk ilişkisini yıpratmaya başladıysa yardımcı olabilecek lise mezunu ya da üniversite öğrencisi abla/ ağabeyden günlük ödevler için destek alabilirsiniz.

- Okuması için ona örnek olun. Okuma saatleri planlayıp, başlangıçta 10 dakikalık oturumlar yapabilirsiniz.
- Yüksek sesle okumasını isteyin. O okurken mutlaka siz de dinleyin.
- Disiplin ve kurallar konusunda kararlı ve tutarlı olun. Çocuğun öğrenme güçlüğüne onun kuralları öğrenemeyeceği anlamına gelmez.

- Eğitsel tedavi yavaş ilerleyen, uzun zaman sonra sonuçlarını alabileceğiniz bir tedavidir (en az 6 ay). Bu nedenle sabırlı olun. Tedavi süresince halen yapamadığı şeylere odaklanmak yerine olumlu değişimleri görmeye çalışın ve çocuğunuzla bunları paylaşın.
- Özel öğrenme güçlüğü olan çocukları diğer çocuklardan ayıran pek çok olumlu özellik vardır. Bunları keşfedin ve geliştirmelerine yardımcı olun. Einstein, Leonardo da Vinci, Edison, Mozart, Walt Disney, Robin Williams, Carl Lewis gibi özel öğrenme güçlükleri olan ama ilgi duydukları, yetenekli oldukları alanda başarıya ulaşmış pek çok ünlü kişinin olduğunu hatırlayın.

DURUMU PEK

ANLAYAMIYORUM.

NE BEN, NE ANNEM-BABAM,

NE ÖĞRETMENİM, NE DE

ARKADAŞLARIM... HİÇ

KİMSE DURUMDAN

MEMNUN DEĞİL.

Nasıl Tedavi Edilir?

- ÖÖG yaşam boyu devam eden bir bozukluktur. Özgül Öğrenme Güçlüğü'nün tedavisi psikoeğitimidir. Bu eğitim okulda verilen eğitimden farklıdır. Çocuk normal bir okulda eğitimine devam ederken yanısıra bireysel ya da grup halinde özel bir eğitime alınır.

- Bu uygulamalar içinde çocuğun gelişimini yetersiz kılan psikolojik sürecin ya da süreçlerin belirlenmesi ve düzeltilmesi gerekmektedir. Süreç öğretimi, görsel, işitsel, dokunma ve kinestetik algının geliştirilmesini, bu algılara ait ayırma, dikkat ve bellek, ardışıklık yeteneklerinin arttırılmasını, motor koordinasyon becerilerinin geliştirilmesini içermektedir. Ayrıca fonetik farkındalığın arttırılması, dinleme, konuşma, okuma, yazma (dil) becerilerinin geliştirilmesi, kavram ve düşünme süreçlerinin gelişiminin desteklenmesi bu süreç eğitimi içinde yer almaktadır. Çeşitli algıları destekleyici ya da iyileştirici bu çalışmalar, akademik becerilerin eğitimi ile birlikte verilmektedir.

- Özgöl öğrenme güçlögünü ortadan kaldıracak bir ilaç tedavisi bulunmamaktadır. Ancak bu sorunun yanısıra dikkat eksikliğı aşırı hareketlilik, depresyon, kaygı bozukluğu gibi başka psikiyatrik bozukluklar eşlik ediyorsa bunların ilaçla tedavisi düşünülebilir.

Okuma bozukluğunu ifade etmek için "disleksiya, disleksia, disleksia, geriye doğru okuma, öğrenme zorluğu, disleksia ve gelişimsel okuma bozukluğu" gibi terimler kullanılmaktadır. Öğrenme ve bilişimle ilgili en temel yollarından biri okumadır. Okumak yazılan bir metni gözle alıp anlamaya kavranmaktır, gerekirse seslendirmek. Okuma bozukluğu olarak tanımlanan bir durumun temel nedeni okuma sürecinin tanımlanması, öğrenilmesi ve bellekte depolanması ya da öğrenilmesi ve bellekte depolanması için fonetik birimlerine ayrılmasıdır. Okuma sürecinde belirli bir süreç otomatik olarak işlerken, okuma sistemi için bu süreç karmaşık ya da zor bir süreç hâle gelebilir. "Okuma bozukluğu" olarak tanımlanan okuma bozukluğu, okuma bir bulgudur.

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ ÇEKEN ÇOCUKLARIN ÖĞRETMENLERİNE ÖNERİLER

- Çocuğun bireysel özelliklerini, kapasitelerini, sınırlılıklarını bilin.
- Aileyle diyalog hâlinde olun.
- Sınıfta öğrenme etkinliklerine katılmalarını sağlayıcı sorumluluklar, görevler verin.
- Kullandığınız komutların basit, kısa ve net olmasına dikkat edin.
- Hafızaları zayıf olduğundan öğrendiklerinin bellekte kalıcı olmasını sağlamak amacıyla birden fazla duyuya hitap edin(görsel, işitsel, drama vb.).
- Güven verici ve teşvik edici olun.
- Tedinginlik ve güvensizlik öğrenmeyi her durumda ve yerde olumsuz etkiler.
- Ön sıralara oturtun sık sık jest ve mimiklerle katılımını sağlayın.
- Aşırı hareketliliği varsa sınıf ortamında farklı düzenlemeler yapın.
- Başaramayacağı ödevler, sorular ve sorumluluklar vermeyin.

- Kendisinin başarabileceğine inandırın.
- Kendisini olumlu değerlendirmesini ve iyi hissetmesini sağlayın.
- Sosyal aktivitelere katılmasını sağlayın, iş yapma becerisi kazandırın.
- Gruplama, ayırt etme vb. ödevler verin.
- Görsel algı becerilerinin gelişimine yönelik etkinlikler yapın.
- İçinde bulunduğu gelişim döneminin özelliklerini iyi bilin.
- Olumsuz etiketlemelerden kaçının(yaramaz, tembel, dikkatsiz vb.).
- Öğrenme güçlüğü gösteren öğrencinizi diğer öğrencilerinizle kıyaslamayın ve onu olduğu gibi kabullenin

- Dislektikler zeka düzeyleri düşük olmadığı gibi özel yeteneklere de sahip olabilirler
- Buna önemli kanıt disleksili olduğu bilinen bilim adamları ve sanatçılardır:
 - ✓ İzafiyet teorisini ortaya çıkaran büyük bilgin Albert Einstein
 - ✓ Kalipso müziğinin kralı Harry Belafonte

- ✓ Büyük mimar, heykeltıraş ve
- ✓ ressam
- ✓ Leonardo da Vinci

- Sinema oyuncusu Tom Cruise
Şarkıcı ve sinema oyuncusu Cher dislektik
ünlüler arasındadır

- İrlandalı yazar Yeats
- Heykeltıraş Rodin

• TEŞEKKÜRLER